

Кешелек д?ньясы яратылганнан бирле, кеше ?зе ген? бер д?нья булып яши алмый. Аны чолгап алган мохит, аралашу, яш?? – болар барысы да кеше д?ньясыны? ?сешен? йогынты ясый.

Шу?а к?р? д? икенче бер??л?р бел?н аралаша бел?, ?з-?зе?? карата тал?пч?нлек булдыру, гаделлек, тыйнак-лык, м?рх?м?тлелек кебек сыйфатларны т?рбиял??, ихтирамлы ??м игътибарлы булу - болар барысы да Кеше диг?н с?зне зур х?реф бел?н язарга м?мкинлек бир?. Тормыш никад?р катлаулы булса да, кеше ?з язмышына ?зе, бары тик ?зе ген? ху?а була ала. Яш?еше, эш-гам?ле бел?н ?зене? исемен акларга, гомер елларын барлаганда, тир?н горурлык хисе тоярга тиеш ул. ?леге юллар н?къ мен? безне? Али бел?н Алия турында.

Кочкурово районы Татар Ымызы авылында яш??че Казанбаевлар гаил? гомерене? озынлыгын саклау нечк?лекл?рен яхшы бел?л?р. Али З?ки улы бел?н Алия Х?с?н кызы Казанбаевлар инде ярты гасырдан артык, д?реср?ге 57 елдан артык берг? б?хетлел?р. Тормышларында, ??рбер халыкныкы кебек, т?рлесе була. Гаил?д? кашык та бер тапкыр булса да шалтырап ала. ?мма алар яш?еш авырлыкларында югалып калмыйча, бер-берл?рен? нык таянып ??м бер-берсен х?рм?т итеп торалар. Казанбаевлар гаил?сен саклап калырга н?рс? булышкан ик?н?

Бер мизгелг? ярты гасырга артка кайтыйк. Элекке авыл ?иренд?ге берд?н-бер м?д?ният учагы - клуб. Анда авылны? яше-карты ашкынган. Берг?л?шеп м?д?ният учагына чумганнар: ?з к?чл?ре бел?н концертлар, театрлар куйганнар, киноленталар т?г?рм?чл?рен ?йл?ндереп д?нья бел?н танышканнар. Шунда ике яшь й?р?к берсен-берсе таба да инде. Кинолар караганда очрашалар, кинолар караганда беренче хисл?р туа. Шулай Али бел?н Алия арасында да м?х?бб?т барлыкка кил?.

Тормышта м?х?бб?т сынауларсыз да булмый. Бу яшь пар м?х?бб?тл?рене? чынлыгына индикатор - Али З?ки улыны? армияд? хезм?т ит?е. Ул елларда Советлар армиясенд? ?ч ел хезм?т итк?нн?р. Али Казанбаев та ?ч ел Ватаны сагында була. Безне? ?чен тиз, ?мма к?тк?н кешег? бик акрын ?тк?н вакытта Али егет бел?н Алия кызыбыз хатлар аша х?б?рл?шеп торалар. Шулай:

- Алия ми?а фотокарточкасын ?иб?рг?н иде, - дип иск? ала Али З?ки улы, – взвод командирыбыз (ул да Мордовияд?н иде) фотокарточкага карап ми?а: «Алла сакласын, бу чиб?рк?йне ташлый к?рм?!»

Ташлыймы со? ул Алиясен – ташламый гына т?гел, ?йл?н?. Гаил? кора. Казанбаевлар берг?л?п д?рт бала т?рбиял?п ?стер?л?р, биш оныклары ??м ?ч оныкчалары инде. Тик аларны? барысы да еракта – башкалабыз М?ск??д? яшил?р. Еш ?ти-?нил?рен, ?би-бабакайларын килеп х?лл?рен бел?л?р; кунак булып кит?л?р. Шулай акрын гына к?нн?р, еллар сизелми ?т?. Али З?ки улы ист?лекл?рен я?артканда б?генге к?нг? ш?кер кыла:

- Гаил?мд? алты бала ?стек, - ди ул. М?кт?пк? й?рм?дем диярг? була, ч?нки Б?ек Ватан сугышы бара иде. Ике класс кына укып ?лгердем, сугыш елларында колхоз кырларын сукаладым, фермада эшл?дем. Аннары ерак булмаган тимер юлга эшк? урнаштым. Гади хезм?тчед?н алып мастер д?р???сен? к?т?релдем. Сынатмадым.

Биред? хезм?т итк?н чакларда Али З?ки улы Казанбаев ?ит?кчел?ренн?н гел яхшы с?зл?р, р?хм?тл?р ??м б?л?кл?р алган. Аны эшк? ?аваплы булуы ??м “к?мешк?не” эчм?г?не ?чен д? х?рм?т итк?нн?р.

Алия Х?с?н кызы да к?пбалалы гаил?д?н; алар ?нк?л?рене? биш баласы булып ?ск?нн?р. Авыр еллар булуына карамастан, ул авыл м?кт?бене? ?иде классын т?мамлай алган. Б?ек Ватан сугышы елларында, барча халык т?сле, колхозда эшл?г?н.

Яш?смерл?рг? колхозда н?рс? кушсалар, шуны эшл?п килг?нн?р: ашлыктагы ч?п ?л?нн?рне утаганнар, чабып алгач - сукканнар, ашлыкны токка кертокч - анда ?илдертк?нн?р аны; тырышып эшл?г?нн?р.

- Х?теремд?: к?лт? ташый идек, - дип иск? ала Алия Х?с?н кызы, – таякларга куя идек т?, ик??л?п ташыйбыз. ? н?рс? эшл?рг? со?, техниканы? берниндие д? юк – барысы да сугышта...Чабаталардан й?рдек, асларына су керм?сен ?чен агач кис?ге тегеп куя идек. Бу еллар турында с?йл?? т?гел, иск? алырга да куркыныч...

Б?ген бер-берсен? тер?к булып Казанбаевлар 57 елдан артык и?г?-и? куеп яшил?р.

Йорт ??м бакча эшл?рен д? читт?ге ярд?мсез ?тил?р. Йорт хайваннарын ?рчетми башлаганнарына бары бер-ике ел гына. Бакчада ?зл?ре барлык яшелч?не, б?р??гене ч?чеп ?стер?л?р, ?ыялар. Али З?ки улы ??мгыять эшенд? д? активларны? берсе.

Мен? шулай к?н артыннан к?н, ел артыннан ел ?т?. Казанбаевлар гаил?сене? хыялы да бер: б?генге т?сле яш?п ис?н-сау булу ??м д?ньяда сугышлар булмасын диг?н тел?к. ? б?хет ?чен тагы н?рс? кир?к?

Наил? Насырова